

Ceny děkana Přírodovědecké fakulty UK 2023

6.12.2023 - | Přírodovědecká fakulta UK

Nedílnou součástí každoročního Předvánočního koncertu Přírodovědecké fakulty v pražském Karolinu je slavnostní udílení Cen děkana a pamětních stříbrných medailí.

Z rukou děkana PŘF UK prof. Jiřího Zimy převzali i tentokrát ceny ti nejlepší absolventi bakalářských, magisterských a doktorandských oborů a mladí vědecko-pedagogičtí pracovníci. Pan děkan rovněž udělil i stříbrné pamětní medaile PŘF UK.

Laureáti stříbrné pamětní medaile PŘF UK

prof. RNDr. Dagmar Dzúrová, CSc.
doc. RNDr. Jitka Forstová, CSc.
doc. RNDr. Lubomír Hroudá, CSc.
prof. RNDr. Jan Jehlička, Dr.
doc. RNDr. Zdeněk Lipský, CSc.
prof. RNDr. Ivan Lukeš, CSc.
prof. Dr. Frank-Michael Matysik
Jarmila Müllerová
doc. RNDr. Jan Vilhelm, CSc.

Ocenění Cenou děkana nejlepším absolventům a mladým vědecko-pedagogickým pracovníkům

• Cena děkana za vynikající závěrečnou práci v bakalářském programu

Bc. Antonín Hlaváček, studijní program: Biologie
Bc. Daniel Willimetz, studijní program: Chemie
Bc. Jana Matáková, studijní program: Chemie se zaměřením na vzdělávání
Bc. Daniela Dančejová, studijní program Geografie
Bc. Martin Kubíček, studijní program: Geologie
Bc. Lukáš Kučera, studijní program: Ochrana životního prostředí

• Cena děkana za vynikající závěrečnou práci v magisterském programu

Mgr. Kateřina Černá, studijní program Zoologie
Mgr. Jakub Antala, studijní program: anorganická chemie
Mgr. Vojtěch Hlavatý, studijní program: Fyzická geografie a geoekologie
Mgr. Dominika Linzerová, studijní program: Geologie
Mgr. Markéta Poslušná, studijní program: Ekologie a ochrana životního prostředí

• Cena děkana za vynikající závěrečnou práci v doktorském programu

Mgr. Vojtěch Brlík, Ph.D., studijní program: Ekologie
Mgr. Ondřej Veselý, Ph.D., studijní program: Fyzikální chemie
Helen Elizabeth Dulfer, studijní program: Fyzická geografie a geoekologie
Mgr. Kateřina Němečková, Ph.D., studijní program: Geologie
Mgr. Petra Benetková, Ph.D., studijní program: Environmentální vědy

• Cena děkana mladým vědecko-pedagogickým pracovníkům

Mgr. Tomáš Brabec, Ph.D. , katedra buněčné biologie

Mgr. Kateřina Bělonožníková, Ph.D., katedra biochemie

RNDr. Lenka Krajňáková, Ph.D., katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

prof. RNDr. Dagmar Dzúrová, CSc.

Prof. Dzúrová vystudovala na fakultě sociální geografii a později působila jako vedoucí katedry sociální geografie a regionálního rozvoje a proděkanka. Dlouhodobě se věnuje sociálním nerovnostem ve zdraví, kvalitě života a sociálně-patologickým procesům v populacích. V posledních letech spolupracuje také při řešení výzkumných témat v oblasti mezinárodní migrace, zdraví a integračních procesů. Je respektovanou osobností na národní úrovni i v mezinárodním měřítku, jak dokládá mj. i její členství v Meziresortním expertním panelu MESES v době pandemie Covid-19 či členství v redakčních radách prestižních mezinárodních časopisů.

doc. RNDr. Jitka Forstová, CSc.

Docentka Jitka Forstová se velmi významně zasloužila o prohloubení a rozšíření výuky virologie, především o založení rychle rostoucí výzkumné virologické skupiny na naší fakultě. Kvalitu její práce vedle řady národních grantů od GAČR a MŠMT dobře ilustruje ocenění prestižními granty EC a grantu Howard Hughes Medical Institute. Je úspěšnou a mezi biology spíše ojedinělou autorkou patentů a užitných vzorů, která spolupracuje s průmyslovými podniky. Svůj entusiasmus a lásku k virologii předává studentům a spolupracovníkům, kterými je stále obklopena.

doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc.

Docent Lubomír Hrouda nastoupil na katedru botaniky již během svých studií. Jeho vědeckým zájmem byly a jsou taxonomie a chorologie taxonů vybraných rostlin, o nichž publikoval řadu odborných prací v domácích i zahraničních periodikách. Některé rody zpracoval i v Klíči ke květeně ČR. Jeho další knižní počiny jsou Rostliny luk a pastvin (2013) a Rostliny naší přírody (2018). Působil i jako kurátor Botanické zahrady a je dvojnásobným nositelem studentské ceny Velemlok pro nejlepší pedagogy.

prof. RNDr. Jan Jehlička, Dr.

Profesor Jan Jehlička je mezinárodně uznávaným odborníkem v oblasti organické geochemie, aplikace spektroskopických metod v geovědách a patří mezi průkopníky exobiologie. Věnuje se geochemii uhlíkatých látek a využití Ramanovy spektroskopie v geovědách a exobiologii. Založil unikátní výzkumnou skupinu Exobiologie. Prof. Jehlička úzce a intenzivně spolupracuje s nejlepšími vědci svého oboru a výsledkem této spolupráce je řada společných projektů a především vznik velkého množství excelentních vědeckých publikací.

doc. RNDr. Zdeněk Lipský, CSc.

Docent Zdeněk Lipský je naším absolventem geografie a kartografie. Jeho hlavním tématem jsou změny krajiny v měřítcích desítek až stovek let, kde publikoval řadu hojně citovaných zásadních studií. Kromě publikací v odborných periodikách byl u vzniku několika pro krajinu podstatných monografií včetně mnoha cenami oceněného Atlasu krajiny Česka. Je hlavním autorem dvou rozsáhlých monografií pojednávajících o vývoji krajiny a jejím současném stavu ve středních Čechách.

prof. RNDr. Ivan Lukeš, CSc.

Profesor Ivan Lukeš vystudoval chemii na Přírodovědecké fakultě a poté působil na katedře anorganické chemie, kde se věnoval chemii sloučenin fosforu a následně chemiikонтрастních látek pro medicínské zobrazovací techniky. Je autorem více než sta publikací v prestižních mezinárodních časopisech a byl řešitelem řady grantových projektů, významná byla i jeho pedagogická činnost. Profesor Lukeš položil základy úspěšného fungování katedry na počátku tohoto století.

prof. Dr. Frank-Michael Matysik

Prof. Matysik je profesorem analytické chemie na Universitě v Regensburgu. Významně se zasloužil o úspěšný rozvoj spolupráce mezi Katedrou analytické chemie, chemo a biosenzorů a Katedrou analytické chemie naší fakulty v oblasti moderních analytických metod. Jejím výsledkem je k dnešnímu dni 12 společných publikací v renomovaných mezinárodních časopisech vzniklých při pracovních a studijních pobytech našich zaměstnanců, postdoků a zejména studentů ať už v rámci programu ERASMUS nebo v rámci specializovaných programů financovaných bavorskou stranou. Zvláště významná je i vzájemná spolupráce obou pracovišť při organizaci společných tzv. cross-border seminářů pro studenty doktorského studia analytické chemie.

Jarmila Müllerová

Jarmila Müllerová nastoupila na naši fakultu v září roku 1999 do finanční účtárny jako účetní - specialista. Později se stala hlavní účetní a nyní pracuje jako vedoucí našeho ekonomického oddělení. Kromě provádění všech potřebných finančních operací stála i u zrodu elektronizace našich agend, díky čemuž se Přírodovědecká fakulta stala v této oblasti nepokročilejší fakultou na univerzitní úrovni a má velké zásluhy na rozvoji administrativně technických systémů, díky nimž se PřF UK řadí mezi nejlépe fungující fakulty Univerzity Karlovy.

doc. RNDr. Jan Vilhelm, CSc.

Doc. Jan Vilhelm působí na naší fakultě od roku 1993, kde působí mj. v oboru seismických a elektrických metod aplikované geofyziky a matematického zpracování geofyzikálních dat. Zasloužil se o modernizaci výuky a výzkumu na katedře užitě geofyziky, o implementaci numerických metod zpracování dat a o zavedení základů programování do výuky. Během dvou funkčních období byl i ředitelem Ústavu hydrogeologie, inženýrské geologie a užitě geofyziky.

Bc. Antonín Hlaváček, studijní program: Biologie

Bc. Antonín Hlaváček se zabývá ekologií pestřenek, důležitých opylovačů rostlin. Publikoval dva články v impaktovaných časopisech, u obou je první a korespondující autor. PřF UK aktivně reprezentoval na třech mezinárodních a dvou národních konferencích. Obdržel cenu České společnosti entomologické za nejlepší poster (Zoologické dny 2019). Jeho bakalářská práce, ve které citoval i své vlastní publikace, byla oponentem i zkušební komisí vyhodnocena jako vynikající. Je držitel stipendia Hlávkovy nadace na podporu ubytování pro talentované studenty, získal i příspěvek Hlávkovy nadace pro vědeckou činnost. Podílel se na řadě projektů na národní i mezinárodní úrovni (Military LIFE for Nature, TA ČR, granty Hl. m. Prahy a AOPK).

Bc. Daniel Willimetz, studijní program: Chemie

Všechny projekty a práce Daniela Willimetze se zabývají špičkovým výzkumem kombinujícím strojového učení a vysoce přesné kvantově-chemické výpočty za účelem pochopení mechanismů v průmyslově extrémně důležitých materiálech (zeolitech) za realistických podmínek v provozu. Kromě provádění výpočtů tyto výpočty také velmi efektivně analyzoval, všímal si nekonzistencí v datech, navrhoval nové testy, a dokonce i nové hypotézy o původu pozorovaných trendů/efektů. Byl také bezchybný v učení se novým dovednostem, testování a zavádění navrhovaných řešení.

Bc. Jana Maťáková, studijní program: Chemie se zaměřením na vzdělávání

Bc. Maťáková se tedy ve své práci zaměřila na inovaci stávajícího školení BOZP pro vedoucí na přírodovědeckých táborech s PřF UK (letní pobytový - konaný mimo Prahu a příměstský - konaný na PřF UK). Její práce spočívala ve studiu stávajících materiálů pro BOZP před přírodovědeckými tábory, legislativních dokumentů/materiálů, školení BOZP dostupných na internetu (žádný adekvátní kurz), návrh koncepce školení v rozsahu třech vyučovacích hodin a přípravu veškerých podpůrných materiálů pro lektora kurzu.

Bc. Daniela Dančejová, studijní program Geografie

Svou bakalářskou práci zpracovala Daniela Dančejová v rámci mezinárodního týmu projektu 4EU+ (Minigrant UK). Aktivně se podílela na workshopech tohoto mezinárodního konsorcia zaměřených na navázání spolupráce a přípravu společného mezinárodního výzkumného projektu. Její bakalářská práce navazuje na tradiční obor PřF UK a geografické sekce – hodnocení land use / land cover a využívá přitom moderní přístupy dálkového průzkumu Země. Práce řeší aktuální problematiku klasifikace vegetačně komplexního území tzv. nové divočiny na podrobné, dosud nezpracovávané úrovni jednotlivých druhů bylin, keřů a stromů.

Bc. Martin Kubiček, studijní program: Geologie

Bakalářská práce Martina Kubička je zaměřena na srovnání dvou hlavních ledovcových období fanerozoika, mladopaleozické doby ledové a zalednění v kenozoiku a pleistocénu. Hlavním cílem práce je porovnání faktorů vedoucích ke glaciaci a jejich řídicích mechanismech na krátkodobé a dlouhodobé úrovni, srovnání základních znaků zemských cirkulačních systému a v neposlední řadě také vymezení nevyřešených otázek a úvaha nad možností využití robustnějších dat z kenozoika, které poukazují na velmi komplexní chování klimatického systému a jeho složek.

Bc. Lukáš Kučera, studijní program: Ochrana životního prostředí

Lukáš Kučera se ve své bakalářské práci zaměřil na aktuální problematiku odstraňování emisí z automobilové dopravy pomocí vegetačních bariér zakládaných podél pozemních komunikací. Na základě rozsáhlé kritické rešerše dostupné odborné literatury a konzultací s odborníky z praxe dokázal autor nalézt nové souvislosti a odpovědi na řadu odborných otázek a nové poznatky aplikovat při řešení aktuálního environmentálního problému.

Mgr. Kateřina Černá, studijní program Zoologie

Ve své práci se Kateřina Černá zaměřila na atraktivní téma s návazností na aplikaci. Mnohé druhy papoušků jsou silně ohrožené a jejich přežití závisí na lidské péči. Díky svým kognitivním schopnostem papoušci představují četné domácí mazlíčky, ale také biologický model pro výzkum chování. Jako lidé, i papoušci často trpí různými klinickými poruchami chování, trávení a metabolismu. Výzkum provedený na ~500 jedincích 85 druhů papoušků dává do souvislosti změny v jejím složení s vybranými poruchami chování a fyziologie. Práce také ukazuje, že ani komerčně dostupná probiotika pro exotické ptáky často neodpovídají složení mikrobioty papoušků a poskytuje základ pro vývoj inovativních veterinárních aplikací.

Mgr. Jakub Antala, studijní program: anorganická chemie

Ve své práci se zaměřil především na přípravu, koordinační chování a katalytické vlastnosti zcela nových fosfinostibinových ligandů odvozených od ferrocenu. Typově podobných látek lze v odborné literatuře nalézt jen hrstku, a proto musel vypracovat metodiku přípravy těchto sloučenin nově a samostatně. Navíc tuto tematiku inovativně rozvinul natolik, že lze na jeho současný výzkum navázat dalším výzkumem koordinačních vlastností těchto látek a jejich praktických aplikací založených na katalytické aktivitě nebo biologických vlastnostech.

Mgr. Vojtěch Hlavatý, studijní program: Fyzická geografie a geoekologie

Cílem práce Vojtěcha Hlavatého bylo využití měřených dat výšky hladiny podzemní vody pro kalibraci koncepčního hydrologického modelu HBV na vybraných povodích v Česku. Hlavní otázkou pak, zda užití dat hladiny podzemní vody pro vícekritériální kalibraci může přinést zpřesnění výsledné simulace, především z hlediska nízkých průtoků, nebo je použitý model v tomto směru dostatečně robustní pouze při využití průtoku, tedy veličiny, která se pro kalibraci modelů používá nejčastěji. Některé metodické postupy, které autor použil, je možné považovat za velmi sofistikované a netriviální a jdoucí nad rámec metod obvyklých v diplomových pracích.

Mgr. Dominika Linzerová, studijní program: Geologie

Práce Dominiky Linzerové je věnována mechanismům vzniku a následného vývoje kumulátových

hornin. Dominika se pro objasnění kontroverzních otázek souvisejících s texturním vývojem kumulátů rozhodla jít nesnadnou cestou experimentální petrologie a simulovala geologické procesy v laboratorních podmínkách prostřednictvím vysokoteplotních experimentů. To samo o sobě představovalo technickou výzvu, která vedla k vývoji zcela nové experimentální metodologie pro práci se vzorky dostatečně rozměrnými, aby umožnily plnohodnotnou texturní analýzu studovaného materiálu.

Mgr. Markéta Poslušná, studijní program: Ekologie a ochrana životního prostředí
Práce Markéty Poslušné se zabývá studiem zhodnocení situace v České republice vzhledem ke kontaminaci skládkových vod organickými polutanty. Pro tuto práci bylo analyzováno 9 provozovaných či nedávno uzavřených českých skládek komunálního odpadu a 9 dánských skládek komunálního či nebezpečného odpadu, jejichž provoz byl ukončen zhruba před dvaceti lety. Součástí práce byla také analýza sedimentů ze skládkových vod z České republiky, kde byly zjištěny nadlimitní koncentrace PCB v porovnání s platnou legislativou. Výsledky práce současně upozorňují na velmi významný problém v těsnosti skládek, neboť byly zaznamenány úniky skládkových vod do životního prostředí.

Mgr. Vojtěch Brlík, Ph.D., studijní program: Ekologie
V rozsáhlé práci se Vojtěch Brlík zabývá vlivem prostředí na roční cyklus migrujících ptáků a kombinuje terénní bádání a laboratorní přístupy. Téma je velmi aktuální, migrující druhy ptáků významně ubývají a znalost jejich života, zejména na zimovištích, jsou zásadní k pochopení tohoto negativního trendu. Tato práce tak má potenciál přispět jak k ochraně přírody, tak k základnímu poznání života ptačích migrantů a obsahuje cenná data a vhledy do stále neznámého života ptáků zimujících mimo evropský kontinent s potenciálním využitím v ochraně přírody.

Mgr. Ondřej Veselý, Ph.D., studijní program: Fyzikální chemie
Ve své práci se soustředil na hlubší pochopení mechanismu a řídicích parametrů jednotlivých kroků tzv. procesu ADOR (Assembly-Disassembly-Organization-Reassembly). Proces ADOR představuje revoluční strategii přeměny různých typů zeolitů (mikroporézních křemičitanových materiálů se širokým průmyslovým uplatněním) na jiné, klasickou syntézou nepřipravitelné. Za objev procesu ADOR byla našemu týmu pod vedením Prof. Jiřího Čejky udělena cena Siemens v roce 2017.

Helen Elizabeth Dulfer, studijní program: Fyzická geografie a geoekologie
Ve svém doktorském projektu významně přispěla porozumění zalednění západní Kanady během posledního glaciálu, konkrétně tzv. Kordillerského ledovcového štítu. Své poznatky publikovala v čtyřech článcích zařazených do disertace. V rámci jednoho doktorského projektu tak bylo odvedeno množství práce, které je v mezinárodní komunitě oboru palaeoglaciologie/glaciální geomorfologie jasně viditelné a oceňované. Toto nejlépe dosvědčuje fakt, že Helen Dulfer byla po obhájení doktorátu nabídnuta postdoktorská pozice v rámci ERC Advanced projektu prof. Chrise Clarka na University of Sheffield, což je asi nejsilnější výzkumná skupina v oboru, a Helen na této pozici od jara 2023 působí.

Mgr. Kateřina Němečková, Ph.D., studijní program: Geologie
Kateřina Němečková se ve své práci věnovala výzkumu endolitických mikroorganismů, které kolonizují výchozy sádrovce na Sicílii. Zabývala se zejména detekcí a analýzou endolitických biomarkerů, jejich distribucí ve studovaných horninách a na výchozech, identifikací fototrofních mikroorganismů a jejich pigmentů a přiřazení biomarkerů jejich producentům. Jako zásadní nástroj pro detekci pigmentů byla využita Ramanova spektrometrie a vedle klasických metod mikrobiologické analýzy také nástroje metagenomiky. Výsledky její práce mají jistě interdisciplinární přesah a nepochybně získají ohlas v mezinárodní vědecké komunitě.

Mgr. Petra Benetková, Ph.D., studijní program: Environmentální vědy

Disertační práce Petry Benetkové se opírá o čtyři publikace zabývající se obnovou půdní fauny v půdě degradované různými lidskými zásahy. Jedná se zejména o přeměnu intenzivních zemědělských půd na vřesoviště, rekultivaci ploch po povrchové těžbě uhlí či obohacení půd v prostoru bývalého lomu. Ve všech případech šlo o testování vlivu různých přísad do půdy obsahujících půdní faunu z cílového habitatu, případně o vliv úpravy abiotických podmínek na uchycení a disperzi půdní fauny.

Mgr. Tomáš Brabec, Ph.D., katedra buněčné biologie

Jeho dosavadní výzkum přispěl k objasnění mechanismů, kterým imunitní systém zajišťuje střevní homeostázu a nastavuje rovnováhu mezi hostitelem a střevními mikroby. Ve své disertační práci porovnal výsledky své a svých kolegů s dříve publikovanými studiemi a vystavěl tak mnohohrstevný model střevní homeostázy. Tyto výsledky a výsledný komplexní popis imunitních mechanismů střeva mají potenciál v budoucnu přispět k vývoji nových léčiv s vyšší specifitou, účinností a méně vedlejšími účinky.

Mgr. Kateřina Bělonožníková, Ph.D., katedra biochemie

Kateřina Bělonožníková věnuje tématům z oblasti biochemie rostlin v laboratoři vedené prof. RNDr. Helenou Ryšlavou, CSc. a soustřeďuje se zejména na možnosti biologické ochrany rostlin. Mezi další vědecké zájmy paní Dr. Bělonožníkové patří vliv abiotických a biotických stresových faktorů na metabolismus rostlin. Její badatelské úsilí dokumentuje 14 vědeckých prací v mezinárodních recenzovaných časopisech s impaktním faktorem a v současné chvíli je již další publikace v recenzním řízení.

RNDr. Lenka Krajňáková, Ph.D., katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Lenka Krajňáková je klíčovou osobou didaktiky geografie nejen na PřF UK, ale i národní a mezinárodní úrovni, publikuje v zahraničních nejprestižnějších časopisech. Nadto je (spolu)autorkou kapitol v prestižních zahraničních monografiích, článků aplikačního charakteru a dalších publikací (vč. učebnic). Má zkušenosti s řešením projektů empirického i aplikovaného výzkumu GAČR, TAČR či UNCE. Vysokou kvalitu prokazuje i v pedagogické činnosti v rámci učitelských studijních programů na PřF UK, a to zejména při výuce desítek studentů v kurzu Kartografie.

<https://www.natur.cuni.cz/fakulta/aktuality/ceny-dekana-prirodovedecke-fakulty-uk-2023>